

РАЗПОРЕЖДАНЕ

№ 2695

гр. София, 30.11.2021 г.

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-20, в закрито заседание на тридесети ноември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Татяна Костадинова

като разгледа докладваното от Татяна Костадинова Търговско дело № 20211100901971 по описа за 2021 година

Производството е образувано по предявени от „И.-Г., К. и сие“ СД срещу Н. Г. ГР., М. К. ГР. и И.К.Г. отрицателни установителни иски за установяване липсата на задължения по чл. 97, ал. 2 ТЗ за изплащане на стойността на дела на починалия съдружник и наследодател на ответниците К.И. Г..

В исковата молба ищецът заявява, че ответниците са наследници по закон на съдружника Г., който починал на 13.04.2018 г. След смъртта му наследниците връчили на преживелия съдружник К. искане, озаглавено като „искане по чл. 97, ал. 2 ТЗ“, както и нотариална покана, в която *заявили изрично желание да встъпят* в събирателното дружество и то да продължи да съществува. Наред с това наследниците *подали в търговския регистър заявление да бъдат вписани по партидата на дружеството като съдружници* на мястото на починалия им наследодател, като към заявлението бил приложен *препис от искането „по чл. 97, ал. 2 ТЗ“*.

Ищецът *твърди* също, че *горепосоченото искане по съдържание съставлявало такова по чл. 97, ал. 1 ТЗ* за встъпване на наследниците в дружеството, а не за заплащане на дела на починалия съдружник от имуществото, като този факт следвал и от обстоятелството, че *ответниците са се позовавали на същия документ по заведени от тях дела за установяване на членствените им правоотношения*. Тъй като не било възможно едновременно да съществува право на дял от имуществото на починалия съдружник и встъпване в членственото му правоотношение, ищецът моли съда да признае за установено, че ответниците нямат право на стойността на дела на починалия съдружник и „че с изтичане на 5-годишния давностен срок, считано от смъртта на техния праводател, правото по чл. 97, ал. 2 ТЗ *ще* се погаси по давност“.

Тъй като изложените твърдения не са безпротиворечиви относно наличието на реален спор между страните, с разпореждане от 11.10.2021 г. съдът е дал указания до ищеца *да обоснове правен интерес* от предявяване на отрицателните установителни иски, като заяви дали наследниците на починалия съдружник са претендирали от него извънсъдебно заплащането на припадащата им се част от стойността на дела на наследодателя им или единствено са инициирали съдебно установяване на съществуването на членствени правоотношения по силата на встъпване по чл. 97, ал. 1 ТЗ. На ищеца е указано също да посочи размер на вземането, претендирано извънсъдебно от всеки наследник и отричано от него, като представи доказателства за внесена държавна такса по сметка на СГС в размер на 4 % от така уточнения размер.

В изпълнение на дадените указания ищецът е подал молба от 12.11.2021 г., в която

сочи, че ответниците *не са претендирали изрично и извънсъдебно заплащането на припадащата им се част от стойността на дела* на наследодателя им, но „в редица производства са *представили“ документа със заглавие „искане по чл. 97, ал. 2 ТЗ*. Наред с това ищецът твърди, че ответниците са му връчили покана, с която са поискали изплащане на припадащата се на починалия съдружник печалба. Според ищеца правният му интерес произтича от „възможната имуществена отговорност за неизпълнение на задължението по чл. 97, ал. 2 ТЗ“, вкл. отговорност за лихва. С уточнителната молба не е посочен размер на вземанията, чието съществуване се отрича, в резултат на което не е внесена и дължимата държавна такса.

При тези факти съдът намира, че *исковете са недопустими поради липса на правен интерес* и исквата молба следва да бъде върната. Съображенията за това са следните:

Правният интерес от предявяване на отрицателен установителен иск произтича от обстоятелството, че ответникът претендира отричаното от ищеца право. В този случай ищецът има процесуалното право да предприеме пръв действия по установяване на действителното правно положение, като предяви иск във връзка със спорното право. Ако обаче ответникът не претендира от ищеца никакво право, то за последния не е налице правен интерес да ангажира по съдебен ред установяването дали такова предполагаемо право съществува.

В настоящия случай ищецът *не излага никакви факти, от които да се направи извод, че ответниците претендират извънсъдебно* вземания за припадащата им се част от дела на наследодателя им от дружественото имущество. Напротив, *самият ищец сочи факти*, от които може да се заключи точно обратното – тези лица *са заявили искане за вписването им* като съдружници, желаят *да участват в разпределението на печалбата* и най-вече – *предявили са установителни искове за установяване съществуването на членствените им правоотношения*, възникнали по реда на чл. 97, ал. 1 ТЗ. Изявлението на ищците, направено в допълнителна исква молба по т.д. № 1313/2019 г., че „ответникът нито иска да приеме ищците за съдружници, нито да изплати стойността на дела“, не съставлява отправяне на претенция за плащане на процесните вземания, тъй като това изявление е част от правната защита на наследниците по предявени от тях искове за права, несъвместими с паричното вземане за дела от имуществото, а именно – за установяване на членствени права, и същото е съставлява *правна аргументация, а не изявление за претендиране на парични вземания*.

Изложеното сочи, че ответниците не са претендирали заплащане на дела на починалия съдружник, а *извънсъдебно са предприели действия за реализиране на другата предоставена им от закона възможност* – за встъпване в дружеството. Възможната техническа грешка в отправеното от тях извънсъдебно изявление („искане по чл. 97, ал. 2 ТЗ“) не е достатъчна да обоснове правен интерес от отрицателните искове, защото, *както сочи и самият ищец, от съдържанието на искането е видно, че се претендират не парични вземания, а членствени правоотношения*.

Не би могло да се обоснове правен интерес и от евентуалната „имуществена отговорност“, която ищецът би носил, ако вземането за стойността на дела е съществувало, тъй като тази отговорност, изразяваща се в обезщетение за забава, възниква само при изрично отправена покана за плащане на вземането, каквато в случая не се твърди да е отправяна (тъй като според ищеца искането, изпратено от ответниците, не съдържа изявление за заплащане на стойността на дела).

Отделно от това следва да се посочи, че ищецът отрича съществуването на вземанията за част от дела на починалия не само поради встъпване на наследниците като съдружници, но и поради евентуалното им погасяване по давност, но се *позовава на факт*,

който би настъпил в бъдеще (ищецът иска да се установи, че вземанията биха се погасили с изтичане на пет години от датата на смъртта на съдружника, т.е. на 13.04.2023 г.). Това е допълнителна пречка пред допустимостта на исковете, тъй като отрицателните установителни искове отричат съществуването на вземането към момента на тяхното предявяване, а не в бъдещ момент, както е в настоящия случай.

Ето защо, поради липса на надлежни твърдения относно наличието на спор относно процесните вземания исковете са недопустими и на основание чл. 130 ГПК исковата молба следва да бъде върната.

Така мотивиран, съдът

РАЗПОРЕДИ:

ВРЪЩА на основание чл. 130 ГПК исковата молба на „И.-Г., К. и сие“ СД вх. № 20032/06.10.2021 г., по която е образувано т.д. № 1971/2021 г. на СГС, ТО, 20 състав.

Определението може да се обжалва пред Апелативен съд – гр. София в едноседмичен срок от връчване на препис.

Съдия при Софийски градски съд: _____